

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політичних інститутів та процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗ

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Освітньо-професійна програма «Політологія»
Спеціальність 052 «Політологія»

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

м. Івано-Франківськ – 2024р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Політичний аналіз та прогноз
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач (-і)	Матвієнків Світлана Миколаївна
Контактний телефон викладача	+38(0342)59-61-46
E-mail викладача	svitlana.matviienkiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Цикл професійної підготовки. Нормативна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Упродовж вивчення курсу згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Політичний аналіз та прогноз» є нормативною дисципліною зі спеціальності «Політологія» для освітньої програми бакалавр «Політології», яка викладається у 4 семестрі в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб здобувачі мали змогу застосовувати їх у прогнозуванні політичних явищ, процесів та ситуацій.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання нормативної дисципліни «Політичний аналіз та прогноз» є вивчення здобувачами сутності прикладного прогнозування політичних явищ, процесів та ситуацій, оволодіння навиками практичного прогнозування політики за допомогою широкого арсеналу дослідницького на аналітичного інструментарію.</p> <p>У процесі вивчення курсу здобувач повинен <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> -що таке політичне прогнозування і яке його місце у структурі політичної науки. -типи, рівні, алгоритм політичного прогнозування та його етапи. -принципи та процедури первинної обробки інформації. -особливості вибору методів політичного прогнозування від об'єкта аналізу. -основні методи і методики, що застосовуються у політичному прогнозуванні. -сутність і принципи політичного прогнозування -види політичних прогнозів і їх особливості -специфіку прогнозування процесів і явищ у різних сферах політики <p><i>вміти</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> -здійснювати первинну обробку інформації, формувати емпіричну базу для політичного прогнозування -здійснювати прикладне політичне прогнозування відповідно до чітких алгоритмів і процедур -застосовувати різні методи і методики для прогнозування політики -формулювати висновки та рекомендації за результатами прогнозу політичних проблем -прогнозувати політичні явища і процеси 	
4. Компетентності	
Інтегральна компетентність	
<p>ІК-1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки</p>	
Загальні компетентності	
<p>ЗК-1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з</p>	

експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції

СК-1. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК-2 Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК-4 Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

СК-6 Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні

СК-7 Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності, в тому числі з урахуванням потреб забезпечення сфер національної безпеки держави

СК-8 Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу

СК-9 Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців

5. Результати навчання

РН01 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності

РН05 Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності

РН08 Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН09 Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки

РН11 Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

РН13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні

РН14 Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

РН15 Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу

РН16 Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	150

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний /
----------------	----------------------	-------------	----------------------

		(рік навчання)	вибірковий
четвертий	Політологія	другий	нормативний
Тематика курсу			
<p>Тема 1. Вступ до курсу. Місце політичного прогнозування в системі політичної науки</p> <p>Тема 2. Специфіка, типи та основні категорії політичного прогнозування</p> <p>Тема 3. Принципи, методи та основні етапи політичного прогнозування</p> <p>Тема 4. Моделювання соціально-політичних процесів</p> <p>Тема 5. Стратегія і тактика державно-політичного розвитку</p> <p>Тема 6. Моделювання міжнародних відносин</p>			
<p><i>Перелік питань для обговорення на лекціях та семінарських заняттях, список літератури для підготовки до кожного заняття та завдання для самостійної роботи, перелік індивідуальних науково-дослідних завдань та вимоги до їх виконання розміщені в системі дистанційного навчання.</i></p>			
7. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	<p>Структура розподілу балів передбачає:</p> <p>1) поточний контроль – 20 балів;</p> <p>2) написання контрольної роботи – 20 балів;</p> <p>3) виконання індивідуального завдання – створення та представлення графічної презентації з визначеної проблеми політологічного характеру – 10 балів (з них 7 балів – за проєкт, 3 бали – за представлення)</p> <p>Загальна кількість – 50 балів.</p> <p>Підсумковий контроль – іспит, проводиться згідно графіку навчального процесу в останній місяць семестру і виставляється за результатами виконання здобувачем передбачених навчальною програмою видів робіт – 50 балів</p> <p>Разом – 100 балів</p>		
Вимоги до письмової роботи	<p>Виконання письмової роботи передбачає:</p> <p>1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль;</p> <p>2) написання письмової роботи передбачає виконання здобувачами в аудиторії індивідуального завдання, що вимагає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявлення розуміння сутності понять і термінів – 5 балів; – вміння структурувати основні принципи та методи дослідження – 5 балів; – знання теоретичних засад, завдань, методів – 10 балів; <p>Загальна кількість – 20 балів.</p>		
Семінарські заняття	<p>Відповідь здобувача на семінарському занятті оцінюється за п'ятибальною системою за визначеними програмою навчальної дисципліни критеріями.</p> <p>Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією</p>		

	(обсягом 10-15 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач допускається до підсумкового контролю (за навчальним планом – іспит) за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни.
8. Політика курсу	
<p>Політика вивчення навчальної дисципліни “Політичний аналіз та прогноз” передбачає набуття здобувачами визначених компетентностей через: аудиторну (лекції, семінарські та практичні заняття) та позааудиторну роботу (самостійне опрацювання окремих тем, підготовка до семінарських занять, виконання індивідуальних завдань, використання можливостей системи дистанційного навчання, практика).</p> <p>Консультації викладача, відпрацювання здобувачами пропущених аудиторних занять, отриманих незадовільних оцінок та подачі індивідуальних робіт – згідно розкладу.</p> <p>У випадку встановлення вияву академічної недобросовісності викладач пропонує здобувачеві повторно виконати передбачений навчальною програмою курсу вид роботи.</p>	

9. Рекомендована література

- Аналітика, експертиза, прогнозування : Монографія / Макаренко Є. А., Рижков М. М., Ожеван М. А. та ін. Київ : Наша культура і наука, 2003. 614 с.
- Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики : монографія. Київ : Вид-во УАДУ, 2000. 328 с.
- Бей Г. А. Методологічні проблеми політичного прогнозування. *Нова парадигма. Філософія. Політологія. Соціологія*. Зб. наук. праць. Київ, 2012. Вип. 110. С. 46–55.
- Ващенко К. О. Політичний аналіз і прогноз в сучасній Україні: монографія. Київ : Логос, 2008. 288 с.
- Гогвуд Б., Ган Л. Аналіз політики для реального світу [пер. з англ. А. Олійника]. Київ : Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2004. 396 с.
- Глівенко С. В., Соколов М. О., Теліженко О. М. Економічне прогнозування: Навч. посіб. 2-ге вид. Суми: Університет, книга, 2001.
- Горбатенко В. П. Навчальна програма дисципліни "Політичне прогнозування" (для спеціалістів, магістрів). К.: МАУП, 2002.
- Горбатенко В. П., Бутовська І. О. Політичне прогнозування: Навч. посібник. К.: МАУП, 2005. 152 с.
- Горбатенко В.П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. К.: Генеза, 2006. 400 с
- Горбатенко В. Футурологія і політика : монографія. Київ : Ака-демвидав, 2019. 288 с. (Серія “Монограф”).
- Горський В. Україна на порозі планетарної цивілізації// Практична філософія. 2001. № 2.
- Князев В., Бакуменко В. Філософсько-методологічні засади державно-управлінських рішень // Вісн. УАДУ. 2000. № 2.
- Дерев’янка С.М., Матвієнкі С.М. Політичне прогнозування: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Вид-во ПНУ ім. В. Стефаніка, 2022. 146 с.
- Дерев’янка С. Наукове прогнозування політичних процесів. *Державна політика в гуманітарній сфері*: Матеріали круглого столу. Івано-Франківськ: вид-во “Плай”, 2001. С. 26–31.
- Коваленко А. О. Політичний аналіз, прогнозування. К.: Наук, світ, 2002.
- Кремень Т. В. Історія створення, цілі та завдання Римського клубу // Практична філософія. 2001. № 3.
- Крисаченко В. С, Хилько М, І. Екологія. Культура. Політика: Концептуальні засади сучасного розвитку. К.: Знання, 2001.

- Кузьменко В. Л., Романчук О. К. На порозі Надцивілізації: системний аналіз актуальних проблем сучасності, соціальне прогнозування та футурологія. Львів: Універсум, 2001.
- Клим І.М., Матвієнків С.М. Політична криза: аналіз і технології врегулювання в сучасній Україні: монографія/ Клим І.М., Матвієнків С.М. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. 220 с.
- Мартинюк А. Ю. Футурологічні сценарії глобальної перспективи // Нова парадигма: Альманах наук, праць. Запоріжжя 2002. Вип. 28.
- Матвієнко В. Я. Прогностика. К., 2000.
- Політична аналітика та прогнозування : навч. посіб. / В. А. Ребкала, О. Л. Валецький, Ю. Г. Кальниш. Київ : Вид-во УАДУ, 2002. 60 с.
- Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23 березня 2000 року № 1602-ІІ // ВВР України. № 25. -23 червня 2000 р.
- Пугач В.Г. Навчальна програма дисципліни «Політичний аналіз і прогнозування» (для магістрів). К.: МАУП, 2018. 21с.
- Сізіх Н. В. Теорія прийняття рішень в міжнародних відносинах : навч. посіб. до лекційного курсу. Київ : Кобза, 2003. 208 с.
- Стратегії розвитку України: теорія і практика / За ред. О. С Вла-сюка. К.: НІСД, 2002.
- Телешун С. О., Баронін А. С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації: курс лекцій / Фонд «Співдружність». Київ : Вид. Паливода А. В., 2001. 112 с.
- Теорія і практика політичного аналізу : навч. посіб. / За заг. ред. О. Л. Валецького, В. А. Ребкала. Київ : Міленіум, 2003. 227 с.
- Тертичка В. Державна політика: аналіз здійснення в Україні. К.: Основи, 2002.
- Тертичний О. Фукуяма помилився: "Кінець історії" відсувають українські дослідники // Дзеркало тижня. 2003. № 13 (438). 5 квітня.
- Тоффлер О. Третя хвиля / Пер. з англ. А. Євса. К.: Всесвіт, 2000.
- Україна на зламі тисячоліть: Історичний екскурс, проблеми, тенденції та перспективи. К.: МАУП, 2000.
- Швидюк С. М. Політичне прогнозування : навч.-метод. комплекс. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. 47 с.
- Цветков В. В., Горбатенко В. П. Демократія- Управління- Бюрократія: В контексті модернізації українського суспільства. К., 2001.

Викладач

С. М. Матвієнків